9. vítá rozhodnutí, jež žádá vypracování plánu vytvoření skutečné hospodářské a měnové unie; trvá na tom, aby Evropský parlament byl do tohoto úkolu zapojen jako naprosto rovnocenný partner, a to způsobem, jenž půjde za rámec jeho postavení jakožto spolutvůrce legislativy; dále vyzývá, aby se reformního procesu orgánů a institucí Evropské unie a jejích rozhodovacích postupů neúčastnily pouze evropské orgány a vnitrostátní parlamenty, nýbrž také sociální partneři, občanská společnost či další zainteresované strany, a sice v rámci široké veřejné diskuze o hlubší politické hospodářské, sociální a fiskální integraci Evropské unie; zdůrazňuje, že úzké zapojení Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů sehraje ústřední úlohu s patřičným respektováním metody Společenství; domnívá se, že Protokol č.1 SFEU o úloze vnitrostátních parlamentů v EU poskytuje odpovídající rámec pro meziparlamentní spolupráci;

10. domnívá se nicméně, že je stále třeba vykonat mnoho legislativní činnosti, aby se dosáhlo globální, strukturální a komplexní reakce na krizi; vyzývá proto Komisi, aby v souladu s metodou Společenství předložila do září roku 2012 balíček legislativních návrhů založených na těchto čtyřech okruzích;

11. vyzývá Radu, aby s cílem podnítit evropské hospodářství odsouhlasila koordinovaný program cílených investic na vnitrostátní úrovni;

12. zavazuje se, že se zasadí o účinné a rychlé přijetí výše zmíněného legislativního balíčku zasadí, jakmile jej obdrží ve stanovené lhůtě a provede jeho přezkum;

13. konstatuje však, že vyvodí své vlastní závěry, neobdrží-li výše uvedený legislativní balíček v požadované lhůtě;

14. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Přístup k základním bankovním službám

P7_TA(2012)0293

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. července 2012 obsahující doporučení Komisi o přístupu k základním bankovním službám (2012/2055(INI))

(2013/C 349 E/10)

Evropský parlament,

— s ohledem na článek 225 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. října 2010 nazvané „Pracovní program Komise na rok 2011“ (COM(2010)0623), a zejména na zmínku o plánovaném právním předpisu o přístupu k základním bankovním službám,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. dubna 2011 nazvané „Akt o jednotném trhu. Dvanáct nástrojů k podnícení hospodářského růstu a posílení důvěry „Společně pro nový růst“ “ (COM(2011)0206),

— s ohledem na sdělení Komise nazvané „Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (COM(2010)2020),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu ([1]), a zejména na zřízení Jednotného prostoru plateb v eurech,

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu ([2]),

— s ohledem na konzultace Komise týkající se problematiky finančního začleňování a zajištění přístupu k základnímu bankovnímu účtu od roku 2009 a přístupu k základnímu platebnímu účtu od roku 2010,

— s ohledem na doporučení Komise 2011/442/EU ze dne 18. července 2011 týkající se přístupu k základnímu platebnímu účtu ([3]) a na posouzení dopadů, které je k němu připojeno (SEC(2011) 0906),

— s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise nazvaný „Jednotný trh z pohledu lidí. Přehled názorů a obav občanů a podniků“ (SEC(2011)1003), a zejména na obavu č. 7, která se týká potíží, s nimiž se občané setkávají při otevírání bankovního účtu v členských státech, které nejsou zemí jejich bydliště,

— s ohledem na články 42 a 48 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru a stanovisko Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (A7-0197/2012),

A. vzhledem k tomu, že hladké fungování vnitřního trhu a rozvoj moderní, sociálně tržní ekonomiky závisí mimo jiné na všeobecném poskytování cenově dostupných a snadno přístupných základních platebních služeb a na existenci společensky odpovědného bankovního sektoru;

B. vzhledem k tomu, že přístup k základním platebním službám je jedním z předpokladů toho, aby spotřebitelé mohli využívat výhod vnitřního trhu, zejména volného pohybu osob, převodu peněz a nákupu zboží a služeb s rozumnými náklady na transakce; vzhledem k tomu, že základní platební služby jsou naprosto nezbytné, mají-li spotřebitelé těžit z výhod elektronického obchodu; vzhledem k tomu, že roční alternativní náklady zapříčiněné nemožností přístupu k platebnímu účtu se odhadují na 185 až 365 EUR na spotřebitele; vzhledem k tomu, že zejména přístup k základním platebním službám se stává podmínkou pro sociální začlenění, pokud jde o přístup k zaměstnání, zdravotní péči a bydlení;

C. vzhledem k odhadům Komise, podle nichž v současné době nemá 7 % dospělé populace Unie, tj. asi 30 milionů osob, bankovní účet a že z toho asi 6,4 milionům osob byl bankovní účet zrušen nebo se o něj tyto osoby neodvážily požádat; vzhledem k tomu, že míra finančního vyloučení se liší od jednoho členského státu k druhému; vzhledem k tomu, že v některých členských státech je používání bankovních účtů velmi málo rozšířené, přičemž nejnižší podíl vykazují Rumunsko a Bulharsko, kde jej vlastní přibližně 50 % dospělé populace;

D. vzhledem k tomu, že každý spotřebitel má právo volby nemít bankovní, ani základní bankovní účet; vzhledem k tomu, že by tedy spotřebitelé neměli být povinni si tyto účty zřídit; vzhledem k tomu, že v tomto ohledu je důležité finančního vzdělávání pro zdůrazňování výhod finančního začleňování;

([1]) Úř. věst. L 319, 5.12.2007, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 309, 25.11.2005, s. 15.
([3]) Úř. věst. L 190, 21.7.2011, s. 87.

E. vzhledem k tomu, že banky mohou odmítnout otevřít bankovní účet osobám, které nemají bydliště v členském státě, v němž je banka registrována; vzhledem k tomu, že problémy, s nimiž se osoby nemající bydliště na území daného státu setkávají při otevírání bankovních účtů, narušují řádné fungování vnitřního trhu;

F. vzhledem k tomu, že všeobecný hospodářský a sociální rozvoj přispívá k velkému rozšíření bankovních účtů; vzhledem k tomu, že rozdíly mezi členskými státy v podílu obyvatel, kteří užívají běžný platební účet, lze z 33 % připsat úrovni hospodářského rozvoje, a že tudíž 67 % závisí na jiných faktorech, např. na regulaci nebo samoregulačních nástrojích;

G. vzhledem k tomu, že poskytovatelé platebních služeb, kteří jednají v souladu s logikou trhu, mají tendenci se zaměřovat na komerčně atraktivní spotřebitele, a proto v určitých případech méně slibným klientům nenabízejí stejnou škálu produktů; vzhledem k tomu, že kodexy chování, které byly v bankovnictví zavedeny Německem, Irskem, Itálií, Lucemburskem, Slovinskem a Velkou Británií, byly mimo jiné výsledkem tlaku veřejnosti a požadavků na předložení legislativních iniciativ; vzhledem k tomu, že samoregulační nástroje přinesly pozitivní nebo smíšené výsledky a že do dnešního dne ve všech členských státech nezajistily přístup k základním platebním službám;

H. vzhledem k tomu, že legislativní přístupy, jejichž cílem je zajistit všeobecný přístup k základním bankovním službám, dosáhly uspokojivých výsledků; např. téměř 100 % domácností v Dánsku a Finsku využívá platební služby a v Belgii a ve Francii se díky realizaci příslušných legislativních iniciativ výrazně snížil počet občanů bez bankovního účtu;

I. vzhledem k tomu, že ne všechny členské státy přijaly vhodná opatření požadovaná v doporučení Komise 2011/442/EU ze dne 18. července 2011 o přístupu k základnímu platebnímu účtu [1] a že v příliš velkém počtu členských států stále neexistují právně vymahatelné nebo dobrovolné požadavky na poskytování základních platebních služeb;

J. vzhledem k tomu, že má-li být základní platební účet efektivní, musí být snadné ho otevřít a musí poskytovat určitý rozsah základních služeb, a že je zapotřebí přijmout opatření k účinnému dohledu a urovnávání sporů a k usnadnění přístupu k těmto účtům pro klienty nemající bydliště na území daného státu; vzhledem k tomu, že právní předpisy namířené proti praní peněz a financování terorismu by měly být uplatňovány přiměřeně a neměly by být využívány jako nepodložená záminka k odmítnutí méně zajímavých spotřebitelů; vzhledem k tomu, že by Komise měla přezkoumat, zda by se mělo po spotřebitelích požadovat, aby měli vazbu na dotčený členský stát, aby si v něm mohli otevřít základní platební účet;

K. vzhledem k tomu, že poskytovatelé platebních služeb by měli přístup k základnímu platebnímu účtu zajišťovat bezplatně nebo za rozumnou cenu;

L. vzhledem k tomu, že poskytovatelé platebních služeb by měli v případě, že nabízejí možnost přečerpání účtu nebo další úvěrové produkty, postupovat velmi obezřetně vůči méně solventním klientům, aby zabránili nadměrnému zadlužování; vzhledem k tomu, že by členské státy měly zabránit tomu, aby jakékoli případné poplatky za základní platební služby bránily finančně vyloučeným spotřebitelům v přístupu k těmto službám;

M. vzhledem k tomu, že nadměrné zadlužení se částečně i v důsledku sociální a hospodářské krize stalo nejvýraznějším „novým sociálním rizikem“v celé Unii a že ochrana proti obstavení účtů, jež by měla spadat výlučně do pravomocí členských států, je významným aspektem tohoto problému;

N. vzhledem k tomu, že je nutné zabránit narušení hospodářské soutěže a brát v úvahu potřeby spotřebitelů v regionech s nedostatečnými bankovními službami, by působnost této iniciativy měla být co nejširší; vzhledem k tomu, že při vytváření a hodnocení dalších iniciativ v této oblasti by se měl zohledňovat aktuální vývoj na trhu platebních služeb, např. předplacené platební karty nebo mobilní bankovnictví;

[1] Úř. věst. L 190, 21.7.2011, s. 87.

O. vzhledem k tomu, že klíčovým prvkem jakékoli iniciativy zaměřené na přístup k základním platebním službám jsou srozumitelné informace; vzhledem k tomu, že by proto Komise měla členské státy vyzvat, aby vypracovaly cílené osvětové kampaně, které se zaměří na zvláštní potřeby a zájmy spotřebitelů bez bankovního účtu a zranitelných a mobilních spotřebitelů; vzhledem k tomu, že mají-li být klientům se základním platebním účtem poskytovány náležité služby, měli by jejich poskytovatelé zajistit řádné vyškolení příslušných pracovníků; vzhledem k tomu, že poskytovatelé by měli rovněž zajistit, aby případné střety zájmů neměly na tyto klienty negativní dopad;

P. vzhledem k tomu, že studenti, pracovníci a poskytovatelé služeb musí mít možnost přeshraničního pohybu a příležitost snadno využívat mobilitu v rámci Unie;

Q. vzhledem k tomu, že otevření bankovního účtu v jednom členském státě by nemělo být podmíněno tím, aby spotřebitel zavřel stávající účet v jiném členském státě;

R. vzhledem k tomu, že současné požadavky poskytovatelů platebních služeb pro otevření základního platebního účtu jsou restriktivní a mohly by klást překážky přeshraniční mobilitě v rámci Unie;

1. vyzývá Komisi, aby do září 2012 předložila podrobné hodnocení stávající situace ve všech členských státech; žádá Komisi, aby do ledna 2013 předložila na základě článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie návrh směrnice o zajištění přístupu všech spotřebitelů, kteří oprávněně pobývají na území Unie, k základním platebním službám a aby vycházela z podrobných doporučení uvedených v příloze této zprávy, pokud ovšem z tohoto důkladného hodnocení nevyplyne, že takový návrh není zapotřebí;

2. potvrzuje, že uvedená doporučení jsou v souladu se základními právy a zásadou subsidiarity a proporcionality;

3. domnívá se, že požadovaný návrh nemá žádné finanční dopady na rozpočet Evropské unie;

4. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení a připojená podrobná doporučení Komisi, Radě a vládám a parlamentům členských států.

PŘÍLOHA K USNESENÍ:

PODROBNÁ DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBSAHU POŽADOVANÉHO NÁVRHU

Evropský parlament se domnívá, že budoucí směrnice by měla regulovat tyto oblasti:

Doporučení 1 (týkající se oblasti působnosti)

1. Termín „základní platební účet“ by měl být definován jako platební účet poskytovaný v souladu s ustanoveními tohoto navrhovaného právního předpisu. Platební účty základní povahy, které nejsou zcela v souladu s těmito ustanoveními, by neměly být považovány za základní platební účty

2. Směrnice by měla stanovit, že členské státy musí zajistit přístup k základním platebním službám tak, že v zásadě pro všechny poskytovatele platebních služeb ve smyslu definice v čl. 4 odst. 9 směrnice 2007/64/ES, kteří poskytují spotřebitelům platební účty jako nedílnou součást své řádné podnikatelské činnosti, stanoví povinnost poskytovat základní platební účty.

3. Každá legislativní iniciativa by měla dodržovat zásadu subsidiarity a zohledňovat stávající právně závazná nebo dobrovolná ujednání v členských státech, kde je právo na přístup a využívání základních platebních služeb již úspěšně zajištěno.

4. S cílem zabránit nepřiměřenému zatížení poskytovatelů platebních služeb, kteří spotřebitelům nenabízejí platební účty, by měly být následující subjekty osvobozeny od povinnosti poskytnout základní platební účet:

a) poskytovatelé platebních služeb uvedení v čl. 1 odst. 1 písm. e) a f) směrnice 2007/64/ES;

b) platební instituce oprávněné pouze k poskytování jedné nebo více platebních služeb, jež jsou uvedeny v bodech 4 až 7 přílohy směrnice 2007/64/ES.

5. Členské státy by měly být oprávněny osvobodit od povinnosti poskytnout základní platební účet další poskytovatele platebních služeb. Veškeré výjimky by měly být udělovány na základě objektivních a velmi omezených kritérií a měly by se vztahovat pouze na takové poskytovatele platebních služeb, jako jsou např. poskytovatelé fungující na základě neziskového obchodního modelu nebo poskytovatelé, kteří nepůsobí v drobném bankovnictví. Žádné výjimky nesmějí oslabit právo spotřebitelů na přístup k základním platebním účtům a mělo by jich být co nejméně, aby se minimalizovaly negativní důsledky pro hospodářskou soutěž.

Doporučení 2 (týkající se požadavků na přístup a identifikaci)

6. Právní předpisy, jež mají být přijaty, by měly zajistit, aby každý spotřebitel (tj. každá fyzická osoba, která jedná za jiným účelem, než jsou její obchodní, podnikatelské, živnostenské nebo profesní zájmy, a která oprávněně pobývá na území Unie) měl právo otevřít si a používat základní platební účet u poskytovatele platebních služeb působícího v některém členském státě za předpokladu, že na území tohoto členského státu dosud není majitelem platebního účtu. Členské státy by měly zajistit, aby měl spotřebitel k dispozici fungující mechanismy pro zrušení běžného platebního účtu s cílem přejít na základní platební účet. K otevření základního platebního účtu by měl být vyžadován doklad totožnosti.

7. Právní předpisy, jež mají být přijaty, by měly zajistit, aby spotřebitelé nemuseli zbytečně komplikovaně prokazovat, že dosud nejsou majiteli základního platebního účtu. Jedním z možných řešení je po spotřebiteli požadovat četné prohlášení.

8. Při otevírání základního platebního účtu by neměla být brána v úvahu kritéria, jako jsou výše nebo pravidelnost příjmů, zaměstnání, úvěrová historie, výše zadlužení, individuální situace v souvislosti s úpadkem nebo očekávaným obratem na účtu. Přístup k základnímu platebnímu účtu by neměl být za žádných okolností podmíněn koupí dalších produktů nebo služeb, například pojištění, nebo otevřením dalšího bankovního účtu.

9. Návrh by měl stanovit, že otevření základního platebního účtu lze odmítnout nebo že tento účet lze zrušit pouze za objektivních okolností stanovených příslušnými unijními nebo vnitrostátními právními předpisy, které se nevztahují ke kritériím v odstavci 8. Jedná se např. o:

a) neslučitelnost s právními předpisy o praní peněz a financování terorismu,

b) podvod, zneužití důvěry nebo padělání dokumentů,

c) vážné a neustálé nedodržování povinností vyplývajících ze smlouvy o základním platebním účtu.

10. V případě potřeby by měly členské státy zavést nediskriminační a flexibilní opatření s cílem pomoci spotřebitelům uspokojit požadavky na prověření klienta, při nichž musí být dodrženy právní předpisy o praní peněz a financování terorismu. Tato opatření by měla zejména brát v úvahu potřeby spotřebitelů bez trvalého bydliště.

11. Pro usnadnění by měly mít členské státy možnost klasifikovat základní platební účty jako produkty s nízkým rizikem v souladu s čl. 3 odst. 3 směrnice Komise 2006/70/ES, kterou se provádí směrnice 2005/60/ES. Poskytovatelům by tak mohlo být uloženo používat zjednodušené požadavky na prověřování klienta. Komise by měla usilovat o další upřesnění právních předpisů proti praní peněz a financování terorismu, aby se zajistilo, aby tyto předpisy byly v kontextu základních bankovních služeb uplatňovány vyváženým a přiměřeným způsobem. Nikomu by neměl být z těchto důvodů odepřen přístup k základnímu platebnímu účtu, pokud k tomu nejsou opodstatněné a objektivní důvody. Tato pravidla by neměla být nikdy použita jako neodůvodněná záminka pro odmítnutí komerčně méně atraktivních spotřebitelů.

12. Právní předpisy, jež mají být přijaty, by měly přinutit poskytovatele platebních služeb k transparentnímu rozhodování o zamítnutí nebo zrušení základního platebního účtu a současně dodržovat právní předpisy o praní špinavých peněz a financování terorismu, jakož i o prevenci a vyšetřování trestných činů. S cílem umožnit spotřebiteli zpochybnit rozhodnutí poskytovatele platebních služeb, by měl poskytovatel platebních služeb písemně informovat spotřebitele o důvodu zamítnutí jeho žádosti o otevření základního platebního účtu nebo o rozhodnutí o jeho zrušení. Poskytovatel by měl být rovněž povinen informovat spotřebitele o možnostech alternativních mechanismů k řešení sporů.

13. Právní předpisy, jež mají být přijaty, by měly vyžadovat, aby poskytovatel jednal rychle při ověřování toho, zda má spotřebitel právo na přístup k základnímu platebnímu účtu, v jehož rámci musí poskytovatel informovat spotřebitele písemnou formou o důvodech jakýchkoli průtahů delších než dva týdny. Důvody, za něž poskytovatel nese odpovědnost, jako je například nadměrné pracovní vytížení, by neměly být odůvodněním pro takové průtahy. Poskytovatel může požadovat, aby byl spotřebitel fyzicky přítomen při otevření účtu v nejbližší pobočce. Pokud by však v některých případech nemohli být spotřebitelé fyzicky přítomni, nebo by to pro ně představovalo příliš velké zatížení, mělo by být nalezeno alternativní řešení.

Doporučení 3 (týkající se funkcí a nákladů)

14. Právní předpisy by měly uživateli základního platebního účtu umožnit provádět veškeré základní platební transakce, např. nechat si převádět plat nebo dávky, platit účty nebo daně a poplatky a nakupovat zboží a služby prostřednictvím fyzických kanálů i kanálů ovládaných na dálku, s využitím obvyklých vnitrostátních systémů.

15. Členské státy by případně mohly povolit poskytovatelům platebních služeb umožňovat mírné přečerpání účtu jakožto rezervu pro případ dočasných záporných zůstatků. Poskytovatelé platebních služeb by měli mít případně také možnost nabízet se základním platebním účtem úvěrové produkty, a to jako samostatné služby. Přístup k základnímu platebnímu účtu a jeho užívání by nemělo být žádným způsobem omezeno nebo podmíněno koupí těchto služeb nebo produktů. Poplatky za takové přečerpání účtu a za jednotlivé úvěrové produkty by měly být transparentní a přinejmenším tak příznivé, jako je obvyklá cenová politika poskytovatele.

16. Přístup k základnímu platebnímu účtu by měl být bezplatný nebo přiměřeně zpoplatněný. Pokud jsou účtovány poplatky, měly by být transparentní. Každý členský stát by měl stanovit horní hranici celkových ročních poplatků za otevření a vedení základního platebního účtu. Komise by měla posoudit, zda je proveditelné stanovit horní hranici celkových ročních poplatků za otevření a vedení základního platebního účtu pro celou Unii. Komise by také měla prozkoumat způsoby, jak přizpůsobit tuto horní hranici poplatků pro celou Unii vnitrostátním podmínkám, např. obecné úrovni spotřebitelských cen, výši příjmů a průměrné výši poplatků spojených s běžnými platebními účty. Poskytovatelé platebních služeb by měli mít povinnost zajistit, aby mezi produkty, jež nabízejí, byl základní platební účet vždy – bez ohledu na způsob srovnání – cenově nejdostupnějším řešením pro provádění základních platebních transakcí.

17. Veškeré sankční poplatky by měly být přiměřené a přinejmenším tak nastavené, jak je zaručuje obvyklá cenová politika poskytovatele. Do výpočtu celkových ročních poplatků by se neměly započítávat sankční poplatky.

18. Poskytovatelé by měli být povinni nabízet pouze funkce, které jsou součástí jejich běžné nabídky. V běžných případech by k základnímu platebnímu účtu měly náležet tyto služby:

A. Služby spojené s vedením základního účtu

a) otevření a zrušení platebního účtu;

b) služby umožňující vložení hotovosti a převod prostředků na platební účet;

c) služby umožňující výběr hotovosti z platebního účtu;

d) poskytování výpisů z účtu.

B. Standardní platební služby

a) převody peněžních prostředků v měně členského státu, v němž byl účet otevřen, prostřednictvím převodů kreditních položek, a to včetně mezibankovních převodů;

b) převody peněžních prostředků v měně členského státu, v němž byl účet otevřen, prostřednictvím platebních transakcí prováděných platební kartou, která neumožňuje provést takové platební transakce, jež by překročily výši aktuálního zůstatku na platebním účtu;

c) provádění trvalých platebních příkazů v měně členského státu, v němž byl účet otevřen, včetně mezibankovních převodů;

d) provádění přímého inkasa v měně členského státu, v němž byl účet otevřen, včetně inkasa v mezibankovním styku, v členských státech, kde je jeho používání nezbytné k provádění základních transakcí.

Středa, 4. července 2012

Počet operací, jež se uskutečňují v rámci oddílu A nebo B, by neměl být nijak omezen. Pokud jde o provádění služeb uvedených v oddílu A a B, měl by mít spotřebitel právo na nediskriminační přístup k různým kanálům, které poskytovatel nabízí, jako jsou ručně zpracovávané transakce na přepážkách poboček, transakce prováděné prostřednictvím bankomatu, včetně bankomatů jiných poskytovatelů, je-li to technicky možné, internetové bankovnictví a telefonní bankovnictví.

C. Další služby

Členské státy mohou požadovat i zahrnutí dalších funkcí do základního platebního účtu. Poskytovatelé platebních služeb by měli mít také možnost rozšířit z vlastní iniciativy rozsah funkcí, např. nástroj pro úspory nebo pro mezinárodní převody prostředků na účty nebo z účtů mimo Unii.

Doporučení 4 (týkající se informovanosti)

19. Členské státy by měly spotřebitelům poskytnout nezbytné a srozumitelné informace o dostupnosti základních platebních účtů, a to se zaměřením na konkrétní potřeby a zájmy zranitelných a mobilních spotřebitelů a spotřebitelů, kteří nemají účet v bance. Komise a členské státy by měly přispět k dosažení vysoké úrovně informovanosti mezi spotřebiteli a zúčastněnými subjekty. Poskytovatelé by měli využívat různé komunikační kanály, např. své internetové stránky a případně své pobočky, kde by tyto informace měly být umístěny na viditelném místě.

20. Členské státy by měly vybízet banky, aby vytvořily mechanismy pro zajištění poradenství pro své nejzranitelnější klienty s cílem pomoci jim k odpovědnému chování a ke správnému nakládání s jejich prostředky.

21. Aby byli klienti, kteří si otevřou základní platební účty, obsluhováni vhodným způsobem, musí právní předpisy, jež mají být přijaty, od poskytovatelů těchto služeb vyžadovat, aby zajistili řádné vyškolení příslušných pracovníků, aby se těchto klientů nedotkly negativním způsobem potenciální střety zájmů.

22. Požadavky na informovanost vyplývajícími z právních předpisů, jež mají být přijaty, by neměly být dotčeny požadavky stanovené ve směrnici 2007/64/ES o poskytování informací spotřebitelům.

Doporučení 5 (týkající se dohledu, urovnávání sporů, statistik a odškodnění)

23. Právní předpisy, které mají být přijaty, by měly členským státům uložit povinnost jmenovat příslušné orgány, aby zajistily a sledovaly účelné dodržování požadavků uvedených v těchto předpisech. Tyto určené příslušné orgány by měly být nezávislé na poskytovatelech platebních služeb.

24. Členské státy by měly mít povinnost stanovit zásady pro sankce, jež mají být poskytovatelům ukládány za nedodržení rámce základního platebního účtu, a to včetně porušení ustanovení o statistických požadavcích, jak je uvedeno v bodě 25.

25. Členské státy by měly mít povinnost zajistit, aby poskytovatelé pravidelně poskytovali příslušným vnitrostátním orgánům spolehlivé informace o základních platebních účtech, které byly otevřeny a zrušeny, a o žádostech o základní platební účet, které byly zamítnuty, a o důvodech tohoto zamítnutí. Poskytovatelé by rovněž měli příslušným vnitrostátním orgánům zpřístupnit podrobné informace o nákladech spojených se základními platebními účty.

26. Členské státy poskytnou každý rok Komisi a Evropskému orgánu dohled (Evropskému orgánu pro bankovnictví) souhrnné informace uvedené v bodě 25. Tyto údaje by měly být zveřejňovány v souhrnné a srozumitelné podobě.

27. Členské státy by měly zajistit, aby byly stanoveny odpovídající a účelné postupy pro vyřizování stížností a mimosoudní urovnávání sporů týkajících se práv a povinností – stanovených podle zásad uvedených v právních předpisech, které mají být přijaty – mezi poskytovateli platebních služeb a spotřebiteli, přičemž tam, kde je to vhodné, se využijí stávající orgány. Orgány zabývající se alternativním řešením sporů (ADR) musí být nezávislé, snadno dostupné a jejich služby by měly být poskytovány bezplatně. V zájmu zajištění jejich nestrannosti musí být zajištěno rovné zastoupení poskytovatelů, spotřebitelů a ostatních uživatelů. Členské státy by měly zajistit, aby se všichni poskytovatelé základních platebních účtů obraceli na jeden nebo více takových orgánů, které se výše uvedenými stížnostmi a urovnáváním sporů zabývají.

28. Členské státy by měly mít povinnost zajistit, aby orgány ADR aktivně spolupracovaly při řešení přeshraničních sporů. Pokud se spory týkají stran v různých členských státech, měla by být k řešení stížností spotřebitelů použita síť FIN NET.

Doporučení 6 (týkající se provádění předpisů a jejich přezkumu)

29. Členské státy by měly provést právní předpisy, které mají být přijaty, do 12 měsíců ode dne jejich zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

30. Komise by měla v úzké spolupráci s členskými státy a zúčastněnými subjekty do tří let od vstupu této směrnice v platnost a poté každých pět let zveřejnit zprávu o jejím uplatňování. Tato zpráva by měla hodnotit:

a) zda členské státy provedly právní předpisy v plném rozsahu;

b) pokrok, jehož bylo dosaženo při zajišťování přístupu všech klientů v Unii k základním platebním službám, včetně přímých i nepřímých dopadů ustanovení směrnice, pokud jde o odstraňování finančního vyloučení;

c) informovanost spotřebitelů, na které je tato směrnice zacílena, o dostupnosti a jednotlivých aspektech základních platebních účtů a právech spotřebitelů týkajících se těchto bankovních účtů;

d) výši poplatků souvisejících s poskytováním základních platebních účtů, a to i ve vztahu k úrovni spotřebitelských cen;

e) osvědčené postupy a konkrétní doporučení pro členské státy s vysokou nebo přetrvávající úrovní vyloučení spotřebitelů z platebních služeb;

f) vliv na integraci a budování vnitřního trhu drobného bankovnictví v celé Unii a narušování pravidel hospodářské soutěže mezi poskytovateli základních platebních účtů;

Bude-li to nutné, připojí se ke zprávě i návrh změn tohoto právních předpisů a doporučení ke zlepšení jejich uplatňování v členských státech. Zpráva by měla být zaslána Evropskému parlamentu a Radě.

31. Komise by měla navrhovanou směrnici o základních platebních účtech doplnit o další iniciativy, jejichž cílem je další integrace a harmonizace služeb drobného bankovnictví a prevence finančního vyloučení. Tento soubor opatření by měl zejména:

a) zlepšit hospodářskou soutěž v oblasti platebních a bankovních služeb s cílem:

   i) zajistit, aby byla výše poplatků spojených s bankovními účty transparentní a vzájemně porovnatelná, aby spotřebitelé mohli srovnávat tarify různých bank a vybírat si ty nejlepší nabídky;

   ii) odstranit veškeré technické a administrativní překážky při změnách bankovních účtů, aby klienti mohli snadno převést svůj bankovní účet z jedné banky do druhé;

b) zlepšit přijímání různých druhů platebních metod ze strany prodejců, aby mohli spotřebitelé plně využívat výhod, které nabízí elektronický obchod; s ohledem na tuto skutečnost by měli prodejci obecně nabízet možnost placení základní platební kartou, aniž by si účtovali poplatek za platbu;

c) dále vyjasnit vnitrostátní výklady předpisů týkajících se praní peněz a financování terorismu, aby bylo zajištěno, aby tyto předpisy nikdy nebyly použity jako nepodložená záminka pro odmítnutí méně atraktivních klientů;

d) zlepšit finanční vzdělávání, mimo jiné i ve škole, bojovat proti nadměrnému zadlužování, jež je v Unii nejvýraznějším „novým sociálním rizikem“, a zlepšit přístup ke spravedlivým úvěrům a mikroúvěrům v celé Unii.